

Članak 17.

Nadzor nad izvršenjem ovog pravilnika, obnašaju organi uprave mjerodavni za poslove stočarstva i organi uprave mjerodavni za poslove veterinarstva.

Članak 18.

Podnositelj zahtjeva za izdavanje rješenja o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji za uvoz sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplodnih jajnih stanica dužan je uz zahtjev priložiti i mišljenje kantonalnog veterinarskog inspektora o ispunjenju potrebitih uvjeta za držanje, manipulaciju i distribuciju sjemena.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 19.

Do osnutka Federalnog centra za reprodukciju u stočarstvu, uvoz i distribuciju sjemena i oplodnih jajnih stanica vršit će organizacija koju putem natječaja, na prijedlog Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, odabere Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Članak 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-109-1/01

15. siječnja 2001. godine
Sarajevo

Ministar

prof. dr. Faruk Mekić, v. r.

Na osnovu člana 62. stav 5. Zakona o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, donosi

PRAVILNIK**O USLOVIMA ZA UVOZ SJEMENA ZA VJEŠTAČKO OSJEMENJIVANJE ŽIVOTINJA I OPLODENIH JAJNIH ČELIJA I NJIHOVOM KORIŠTENJU U STOČARSTVU**

Član 1.

Ovim pravilnikom se određuju uslovi koje treba da ispunjavaju muška priplodna grla čije se sjeme koristi za umjetno osjemenjivanje i kvalitet koji treba da imaju roditelji i embrion u cilju provođenja embriotransfera; kvalitet i zdravstvena ispravnost sjemena; postupak sa sjemenom pri umjetnom osjemenjivanju i uslovi za uvoz sjemena i oplodnih jajnih ćelija.

Član 2.

Sjeme za umjetno osjemenjivanje i oplodene jajne ćelije može se uvoziti, odnosno nabavljati, samo iz registriranih i ovlaštenih reprodukcionijskih centara, da potiče od životinja čije zdravstveno stanje sigurno isključuje širenje bolesti, da je uzeto, obrađeno, pohranjeno i prevoženo po propisu, te da se sve navedeno jamči certifikatom, odnosno zdravstvenom potvrdom.

Uslovi za muška priplodna grla

Član 3.

Uslovi za muška priplodna grla odnose se na izbor pasmine, proizvodne i reproduktivne sposobnosti i zdravstveno stanje rasplodnjaka čije se sjeme uvozi i koristi za umjetno osjemenjivanje.

Član 4.

Do usvajanja plana pasminske rejonizacije u stočarstvu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) za umjetno osjemenjivanje životinja na pojedinim poljoprivrednim rejonima Federacije, u pravilu, koristit će se slijedeće pasmine:

1. Za **goveda**:

- za ravničarsko područje: simentalac 98% i HF 2%,
- za brdski rejon simentalac 60%, smeđe 38% i HF 2%,
- za brdsko-planinski rejon simentalac 30%, smeđe 47%, sivo 20% i HF 3%,
- za planinski rejon simentalac 10%, smeđe 40%, i sivo 50%,
- za Mediteransko-planinarski rejon smeđe 20%, sivo 60% i simentalac 20%,

- za Mediteranski rejon simentalac 10%, smeđe 30%, sivo 55% i HF 5%.

2. Za **ovce**:

- za područje istočne i sjeverne Bosne (mesno-vunski rejon) u obzir dolaze različite pasine merino ovaca (Virtemberška ovca).
- za sva ostala područja u obzir dolazi autohtona pramenka (Dubska-Vlašička ovca) i njihovi križanci sa plemenitim pasminama.

3. Za **svinje**

Za proizvodnju industrijskih križanaca u obzir dolaze slijedeće pasmine: Landrase, Veliki Jorkšir, Durok, Hemšir i Pietrain.

4. Za **konje**

- U svim poljoprivrednim rejonima, osim ravničarskog, u obzir dolaze Bosanski brdski konj,
- Za ravničarski rejon Lipicanac.

5. Na izričit zahtjev vlasnika može se koristiti bilo koja od navedenih ili neka od drugih pasmina bilo koje vrste životinja.

Član 5.

Za umjetno osjemenjivanje plotkinja može se upotrijebiti samo sjeme muških priplodnih grla koja su ispitana na potomstvo (progeno testirana) ili koja potiču od roditelja ispitanih na potomstvo u skladu sa odredbama člana 19. stav 1. Zakona o mjerama za unapređivanje stočarstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 23/98).

Član 6.

Minimalni uslovi u pogledu proizvodnih i reproduktivnih sposobnosti koje treba da ispunjavaju majke i potomstvo priplodnjaka od kojih se uzima i izvozi sjeme za umjetno osjemenjivanje i oplodene jajne ćelije, za pojedine vrste životinja, su slijedeći:

1. Za **goveda**:

- a) da biološkim testiranjem nisu utvrđene pojave teškog telenja, mrtvorodene teladi i pojave degenerativnih mana na potomstvu;
- b) da su progenim testiranjem na tovnne osobine i kakvoću mesa obezbijeđeni slijedeći minimalni uslovi:

Simentalac:

minimalni prosječni dnevni prirast: 1200 g, maksimalno dozvoljena konverzija hrane za 1 kg prirast 6 KJ, randman toplih polovica 60%, završna težina u tovu 550 kg.

Smeđe:

minimalni prosječni dnevni prirast 1.150 g, maksimalno dozvoljena konverzija hrane za kg prirast 5,6 KJ, randman toplih polovica 60% završna težina u tovu 450 kg.

Sivo:

minimalni prosječni dnevni prirast 1.100 g, maksimalno dozvoljena konverzija hrane za 1 kg prirast 5,8 KJ, randman toplih polovica 60%, završna težina u tovu 350 kg.

c) Proizvodnja bikovskih majki treba da iznosi:

Holštajn-frizijsko:

minimalna prosječna mliječnost u 5 laktacija 7.000 kg, minimalni prosječni postotak masti u mlijeku 3,7%, minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 3,3%.

Simentalac:

minimalna prosječna mliječnost u 5 laktacija 4.600 kg, minimalni prosječni postotak masti u mlijeku 4%, minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 3,7%.

Smede:

minimalna prosječna mliječnost u 5 laktacija 6.000 kg,
minimalni prosječni postotak masti u mlijeku 4%,
minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 3,6%.

Sivo:

minimalna prosječna mliječnost u 5 laktacija 3.500 kg,
minimalni prosječni postotak masti u mlijeku 4%,
minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 3,6%.

- d) da su progenim testiranjem na reproduktivne sposobnosti kćeri bikova u testu obezbjeđeni sljedeći uslovi:

Holštajn-frizijsko:

maksimalna dozvoljena dužina servis perioda 120 dana,
maksimalno dozvoljena dužina međutelidbenog razdoblja 405 dana,

Simentalac:

maksimalno dozvoljena dužina servis perioda 105 dana,
maksimalno dozvoljena dužina međutelidbenog razdoblja 390 dana.

Smede:

maksimalno dozvoljena dužina servis perioda 105 dana,
maksimalno dozvoljena dužina međutelidbenog razdoblja 390 dana.

Sivo:

maksimalno dozvoljena dužina servis perioda 105 dana,
maksimalno dozvoljena dužina međutelidbenog razdoblja 390 dana.

2. Za svinje

- a) Da tokom biološkog testiranja nije bilo pojave slijepih i uvrnutih sisa i pojava mastitisa, te da minimalni broj aktivnih sisa iznosi 7 pari,
b) Da su u perfonmans testu na tovnne osobine i kvalitet mesa zadovoljeni sljedeći kriteriji za pasmine koje služe za proizvodnju industrijskih križanaca:
Dob na kraju testa 170 dana,
Dnevni prirast (30-100 kg) 870 grama,
Konverzija hrane za kg prirasta 3 kg,
Debljina ledne slanine, mm 22.

3. Za ovce:

- a) Proizvodnja mlijeka i kvalitet vune majki ovnova treba da iznosi:
minimalna prosječna proizvodnja mlijeka u litrima treba da iznosi 180 litara,
minimalni prosječni postotak masti u mlijeku 6%,
minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 4%,
najniže dozvoljeni kvalitet vune A-B klase.
b) Rezultati progenog testiranja na proizvodnju mlijeka, tovnne osobine i kvalitet vune trebaju zadovoljavati sljedeće kriterije:
minimalna proizvodnja mlijeka u prvoj laktaciji kćeri ovnova u testu 188 litara,
minimalni prosječni postotak mliječne masti u mlijeku 6%,
minimalni prosječni postotak bjelančevina u mlijeku 4%,
minimalni prosječni prirast u tovu jagnjadi 300 g,
maksimalna prosječna konverzija hrane za kg prirasta 5 KJ,
najniže dozvoljeni kvalitet vune A-B klasa.

4. Za konje:

Progeni testovi pastuha koji se obavljaju na osnovu podataka o ispitivanju radne sposobnosti i natjecateljskih rezultata

ostvarenih na službenim natjecanjima njihovih sinova i kćeri trebaju da zadovoljavaju minimalne međunarodne standarde za pojedine pasmine.

Član 7.

Muški rasplodnjaci od kojih se uzima sjeme za umjetno osjemenjivanje, treba da udovoljavaju i sljedećim uslovima:

1. da su muška priplodna grla pod stalnim zdravstvenim nadzorom veterinarske službe i da su kod njih provedena propisana preventivna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja,
2. da u zadnjih 12 mjeseci nisu bolovala od zaraznih i drugih bolesti određenih listama A i B (O.I.E.) i da su u vrijeme uzimanja sjemena bili zdravi.
3. da su bili u dobroj rasplodnoj kondiciji;
4. da bikovi nisu bili stariji od 7 god; nerastovi od 4; ovnovi od 4 i pastusi od 10 godina,
5. da se ne koriste za proizvodnju vakcina.

Kvalitet sjemena**Član 8.**

Kriteriji za kvalitet sjemena obuhvataju način pakovanja doza, minimalan broj spermija u dozi sjemena, minimalni dozvoljeni procenat progresivno pokretljivih spermija u dozi i maksimalni dozvoljeni broj patoloških i nezrelih spermatozoida u dozi za umjetno osjemenjivanje.

1. Sjeme se može transportovati u obliku DS ili tekućem stanju;
2. Na paketama mora biti navedeno ime bika, pasmina, porijeklo, broj serije i datum proizvodnje sjemena,
3. minimalni broj spermatozoida u dozi za umjetno osjemenjivanje goveda 10-15 miliona, za krmače 4-6 milijardi, za ovce 300-400 miliona i za kobile 200-400 miliona; (zavisno od vrste pakovanja).
4. minimalan procenat progresivno pokretljivih spermija u dozama za osjemenjivanje goveda 70%, svinja 60%, ovaca 75% i kobila 60%.
5. maksimalni dozvoljeni procenat patoloških spermija može iznositi kod bika 10%, ovna 5% i kod nerasta i pastuha 15%. Maksimalni broj nezrelih spermija može iznositi kod bikova i ovnova 1%, a kod nerastova i pastuha 5%.

Zdravstvena ispravnost sjemena**Član 9.**

Pod zdravstvenom ispravnošću se podrazumijeva:

1. da sjeme ne smije biti mehanički onečišćeno;
2. da sjeme ne sadrži bilo kakve štetne biološke agense, tj. da ne sadrži specifične i nespecifične mikroorganizme;
3. da sjeme ne sadrži neorganske ili bilo koje druge agense koji bi mogli negativno uticati na uspjehnost oplodavanja ili izazivati štetne genetske promjene na potomstvu.
4. u cilju utvrđivanja štetnih agenasa sjeme iz uvoza i iz reprodukcionihi centara u zemlji prije distribucije obavezno se podvrgava mikroskopskoj, mikrobiološkoj, virusološkoj i radijacijskoj pretrazi.

Postupak sa sjemenom pri transportu i inseminaciji**Član 10.**

Pri transportu i aplikaciji sjemena treba se pridržavati sljedećeg:

1. transport sjemena vrši se na odgovarajući način, zavisno od vrste sjemena.
2. Odmah poslije preuzimanja sjemena izvršiti mikroskopski pregled,
3. kod duboko smrznutog sjemena institucija koja obavlja umjetno osjemenjivanje mora imati najmanje dva kontejnera i to jedan većeg kapaciteta-stacionarni sa dužim vremenom zadržavanja dušika i jedan manjeg kapaciteta-pokretni (terenski)-sa kraćim vremenom zadržavanja dušika, a koji će se dopunjavati dušikom iz stacionarnog kontejnera;
4. terenski kontejner treba sadržavati minimalnu potrebnu količinu sjemena kako bi se radi čestog otvaranja ili pretvaranja kontejnera pri manipulaciji i transportu izbjegla mogućnost šokova ili propadanja sjemena;
5. redovno kontrolisati nivo dušika u kontejnerima i na vrijeme vršiti dopunu kontejnera dušikom;

6. pajete iz kontejnera vaditi dugim nenazubčanim hvataljkama (pincetama);
7. neposredno prije osjemenjivanja izvršiti ginekološki pregled plotkinje, obavezno koristiti sterilni tubus i procijeniti zdravstveno stanje genitalija i spremnost, odnosno najpovoljnije vrijeme inseminacije;
8. prije i u toku pregleda i inseminacije pridržavati se načela sepe i antiseptike;
9. sjeme jednom odmrznuto ne smije se naknadno zamrzavati;
11. u slučaju izostanka koncepcije nakon trokratnog osjemenjivanja obavezno izvršiti detaljan ginekološki pregled i poduzeti odgovarajuću terapiju, a u slučaju neuspješne terapije preporučiti tov životinja ili upućivanje na klanje.

Uslovi za uvoz sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplodjenih jajnih ćelija

Član 11.

Sjeme i oplodene jajne ćelije koje se uvoze u Federaciju u cilju umjetne oplodnje moraju da ispunjavaju uvjete iz čl. 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8. i 9. ovog pravilnika, kao i veterinarsko-zdravstvene uslove određene propisima iz oblasti veterinarstva.

Član 12.

Za umjetno osjemenjivanje može se uvoziti samo sjeme progno testiranih priplodnih životinja ili koji potiču od progno testiranih roditelja.

Za uvoz sjemena potrebna je dozvola Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Pored navedenog, uvoznik je obavezan obezbijediti rješenje o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji za uvoz sjemena i oplodjenih jajnih ćelija.

Član 13.

Svaku pošiljku sjemena priplodnjaka i oplodjenih jajnih ćelija pri uvozu u Federaciju mora pratiti uvjerenje o porijeklu i zdravlju u kojem će ovlaštenu veterinar zemlje izvoznice potvrditi:

1. da su životinje od kojih je uzeto sjeme za umjetno osjemenjivanje odnosno oplodene jajne ćelije u momentu uzimanja sjemena odnosno jajnih ćelija zdrave i da nisu sumnjive na zarazne bolesti iz lista A i B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE) i zaraznih bolesti koje se ovom vrstom pšiljke mogu prenijeti.
2. da na području s kojeg sjeme i oplodene jajne ćelije potiču nema niti je u posljednjih godinu dana bilo pojava zaraznih bolesti,
3. da sjeme i oplodene jajne ćelije u pošiljci odgovaraju uvjetima utvrđenim važećim **Međunarodnim kodeksom o zdravlju životinja (OIE)**.

U certifikatu pri izvozu mora se navesti da sjeme i oplodene jajne ćelije moraju da odgovaraju uvjetima predviđenim u odredbama Međunarodnog kodeksa o zdravlju životinja (objavljenom u specijalnom izdanju iz 1997. godine) za pojedine bolesti kako slijedi:

1. **Slinavka i šap (Foot and mouth disease (FMD))** čl. 2.1.1.7, 2.1.1.8, 2.1.1.9, 2.1.1.10, 2.1.1.11, 2.1.1.12, 2.1.1.13.
2. **Vežikularna bolest svinja (Swine vesicular disease) (SVD)** čl. 2.1.3.8, 2.3.9
3. **Kuga goveda (Rindpest)** čl. 2.1.4.8, 2.1.4.9, 2.1.4.10, 2.1.4.11.
4. **Kuga malih preživara (Peste des petets ruminants) (PPR)** čl. 2.1.5.8, 2.1.5.9, 2.1.5.10, 2.1.5.11.
5. **Kvrgavost kože (Lumpy skin disease) (LSD)** čl. 2.1.7.8, 2.1.7.9.
6. **Bolest plavog jezika (Bluetongue)** čl. 2.1.9.8., 2.1.9.9, 2.1.9.10, 2.1.9.11.
7. **Boginje ovaca i koza (Sheep pox and goat pox)** čl. 2.1.11.7, 2.1.11.8.
8. **Afrička bolest konja (African horse sicness) (AHS)** čl. 2.1.11.7, 2.1.11.8.
9. **Afrička kuga svinja (African swine fever) (ASF)** čl. 2.1.12.8, 2.1.12.9.

10. **Klasična kuga svinja (Classical swine fever)** čl. 2.1.13.8, 2.1.13.9.

11. **Leptospiroza (Leptospirosis)** član 3.1.4.2.

12. **Bruceloza goveda (Bovine brucellosis)** čl. 3.2.1.4, 3.2.1.5.

13. **Genitalna kompilobakterioza goveda (Bovine genital campylobacteriosis)** član 3.2.2.3.

14. **Tuberkuloza goveda (Bovine tuberculosis)** čl. 3.2.3.7, 3.2.3.8.

15. **Enzootska leukoza goveda (Ensootic bovine leucosis) (EBL)** čl. 3.2.4.4, 3.2.4.5.

16. **Infekciozni rinotraheitis goveda, Infekcioni gnojni vulvovaginitis (Infectious bovine rhinotracheitis, Infectious pustular vulvovaginitis) (IBR-IPV)** čl. 3.2.5.6, 3.2.5.7, 3.2.5.8.

17. **Trihomonijaza (Trichomoniasis)** član 3.2.6.2.

18. **Brucelozna infekcija ovaca (Brucela ovis infection)** član 3.3.1.3.

19. **Bruceloza koza i ovaca (Brucellosis-Excludng Brucella ovis)** čl. 3.3.2.7, 3.3.2.8.

20. **Enzootski pobačaj ovaca (Ovine clamidiosis) (EAE)** član 3.3.7.4.

21. **Durina (Dourine)** čl. 3.4.2.5, 3.4.2.6.

22. **Virusni arteritis konja (Equine viral arteritis)** čl. 3.1.10.4, 3.1.10.5.

23. **Bruceloza svinja (porcine brucellosis)** član 3.5.2.4.

24. **Tješinska bolest (Enterovirus Encephalomyelitis) (Teschen disease)** čl. 3.5.4.8, 3.5.4.9.

25. **Transmisibilni gastroenteritis (Transmissible gastroenteritis)** član 3.5.5.4.

27. **Q groznica (Q febris)**

Pošiljku sjemena ili oplodjenih jajnih ćelija u unutrašnjem prometu mora da prati veterinarska potvrda potpisana od strane kantonalnog veterinarskog inspektora u kojoj je navedena klauzula da su sjeme, odnosno oplodene jajne ćelije proizvedene i tretirane shodno uslovima propisanim ovim pravilnikom i u Međunarodnom kodeksu o zdravlju životinja,

4. da su sjeme odnosno oplodene jajne ćelije, bili uskladišteni pod odgovarajućim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom i otpremljeni u propisno za transport pakiranim kontejnerima.

5. Da pošiljku sjemena prati dokumentacija o porijeklu i testiranju priplodnjaka od kojih je sjeme uzeto.

Član 14.

Uvoznik odnosno krajnji korisnik sjemena i oplodjenih jajnih ćelija je obavezan:

- a) da istovar sjemena i oplodjenih jajnih ćelija vrši obavezno u prisustvu kantonalnog veterinarskog inspektora, kojeg mora pismeno obavijestiti najmanje u zakonski propisanom roku.
- b) da drži pošiljku u karantinu pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora, od dana prispjeća do završetka naredenih dijagnostičkih pretraga, odnosno dok se ne utvrdi da je pošiljka sjemena odnosno oplodjenih jajnih ćelija zdrava i propisanog kvaliteta kako je to regulisano ovim pravilnikom.

Član 15.

Ukoliko se ustanovi da pošiljka sjemena, odnosno jajnih ćelija neispunjava uslove propisane ovim pravilnikom, pošiljka se stavlja na raspolaganje zemlji izvoznici.

U slučaju da zemlja izvoznica ne osigura povratni prevoz navedene pošiljke u roku od trideset dana, nadležna Veterinarska inspekcija može narediti njeno uništavanje.

Troškovi nastali uništenjem pošiljke sjemena ili oplodjenih jajnih ćelija idu na teret pošiljioca, primaoca ili njihovih opunomoćnika. Federacija ne daje nikakva obeštećenja.

Član 16.

Prispjela pošiljka za vrijeme karantiranja mora biti ispitana prema odredbama iz čl. 7. i 8. ovog pravilnika.

Član 17.

Nadzor nad izvršavanjem ovog pravilnika, vrše organi uprave nadležni za poslove stočarstva i organi uprave nadležni za poslove veterinarstva.

Član 18.

Podnosilac zahtjeva za izdavanje rješenja o nepostojanju veterinarsko-zdravstvenih smetnji za uvoz sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplodjenih jajnih ćelija dužan je uz zahtjev priložiti i mišljenje kantonalnog veterinarskog inspektora o ispunjavanju potrebnih uslova za držanje, manipulaciju i distribuciju sjemena.

Prelazne i završne odredbe

Član 19.

Do osnivanja Federalnog centra za reprodukciju u stočarstvu, uvoz i distribuciju sjemena i oplodjenih jajnih ćelija vršit će organizacija koju putem natječaja, na prijedlog Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, odabere Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Član 20.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-109-1/01

15. januara 2001. godine

Sarajevo

Ministar

prof. dr. **Faruk Mekić**, s. r.

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

50

Na temelju članka 4. stavak 5. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94), a u svezi s člankom IX 5. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, federalni ministar zdravstva, donosi

NAREDBU

O PROGLAŠENJU EPIDEMIJE GRIPE NA TERITORIJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Proglašava se epidemija gripe od dana 7. 2. 2001. godine
2. Kao ugroženo područje određuje se teritorij Federacije Bosne i Hercegovine.
3. Ova naredba stupa na snagu danom donošenja.
4. Naredba će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 04-37-642/01

7. veljače 2001. godine

Sarajevo

Ministar

prof. dr. **Božo Ljubić**, v.r.

Na osnovu člana 4. stav 5. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94), a u vezi sa članom IX 5. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, federalni ministar zdravstva, donosi

NAREDBU

O PROGLAŠENJU EPIDEMIJE GRIPE NA TERITORIJI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Proglašava se epidemija gripe od dana 7. 2. 2001. godine
2. Kao ugroženo područje određuje se teritorija Federacije Bosne i Hercegovine.
3. Ova naredba stupa na snagu danom donošenja.
4. Naredba će se objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 04-37-642/01

7. februara 2001. godine

Sarajevo

Ministar

prof. dr. **Božo Ljubić**, s.r.**USTAVNI SUD****FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu za utvrđenje ustavnosti točke II i točke III stavak 2. Odluke o korištenju obilježja i uporabi pozdrava Općinskog vijeća Maglaj, na temelju članka IV C. 10. (2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i Amandmana XIV na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon održane rasprave, na sjednici od 9. studenoga 2000. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da odredbe točke II i točke III stavak 2. Odluke o korištenju obilježja i uporabi pozdrava, koju je donijelo Općinsko vijeće Maglaj 1. lipnja 2000. godine, nisu u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ova presuda objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Obrazloženje

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine Edhem Bičakčić je podnio 4. srpnja 2000. godine Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine zahtjev za utvrđenje ustavnosti odredbi točke II i točke III stavak 2. Odluke o korištenju obilježja i uporabi pozdrava Općinskog vijeća Maglaj, kojima je propisano da su svi narodi i građani bez obzira na stranačko-partijski, manjinski, religijsko-vjersku ili bilo koju drugu pripadnost, dužni da upotrebljavaju uobičajene u svijetu međunarodno priznate pozdrave: dobro jutro, dobar dan, dobra večer i oslovljavaju u međusobnim komunikacijama: gospodica, gospoda, gospodin i to na javnim skupovima, javnim službama, javnim ustanovama, obrazovno-vaspitnim ustanovama, sredstvima informiranja i priopćavanja, svim vrstama i tipovima poduzeća, svim vrstama i tipovima udruga, kao i svim ostalim javnim mjestima s naprijed utvrđenim značenjem kao i da se stranačko-partijski i religijsko-vjerski pozdravi, te stranačko-partijska i religijsko-vjerska oslovljavanja mogu koristiti isključivo u institucijama, ustanovama i skupovima stranačko-partijskog i religijsko-vjerskog karaktera i da obavljanje religijsko-vjerskih obreda treba da se vrši isključivo u religijsko-vjerskim prostorima-objektima i u prostorima-objektima građana, kada oni to žele.

U zahtjevu je navedeno da propisivanje Odlukom Općinskog vijeća kako se građani trebaju pozdravljati, međusobno oslovljavati, zatim određivanje prostora u kojima se mogu koristiti stranačko-partijski i religijsko-vjerski pozdravi i oslovljavanja, te određivanje prostora-objekata u kojima građani mogu obavljati religijsko-vjerske obrede, nije u skladu s odredbama čl. II A. 2. (1) 1) i VI 1. a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Na raspravi održanoj 9. studenoga 2000. godine, pristupio je punomoćnik premijera Safet Pašić, dipl.pravnik, dok suprotna strana Općinsko vijeće Maglaj, iako je uredno izvješćena, nije se očitovala na zahtjev niti je pristupila raspravi, pa je Sud u skladu s člankom 20. stavak 3. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/95) održao raspravu u njenom odsustvu.

Člankom II A. 2. (1) 1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine regulirano je da sve osobe na teritoriju Federacije uživaju pravo na temeljne slobode i to, pored ostalog, slobodu govora, slobodu mišljenja, savjesti i uvjerenja, slobodu religije uključujući privatno i javno vjeroispovjedaње, slobodu okupljanja, slobodu udruživanja i dr., a člankom VI 1. a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da u vršenju svojih ovlasti svaka općina poduzima sve potrebite mjere u svrsi osiguranja zaštite prava i sloboda utvrđenih u čl. II A. 1. do 7. i u instrumentima navedenim u Aneksu.

U Aneksu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94) navedeni su instrumenti za zaštitu ljudskih prava koji imaju pravnu snagu ustavnih odredbi, među kojima je navedena i Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, i dopunski protokoli, 1950.